

Μιά βαθύτερη έπαφή με τόν ελληνικό κινηματογράφο

**ΜΑΣ ΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΞΕΝΙΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ,
ΦΕΡΤΗΣ, ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΑΡΟΓΛΟΥ**

Του συντάκτη μας κ. Π. ΠΑΙΟΝΙΔΗ

Από λίγες μέρες βρίσκεται στο νησί μας με πρόσκληση της Κινηματογραφικής Εταιρείας «Οθέλλος Φίλμ» το καλλιτεχνικό ζευγάρι Ξένια Καλογεροπούλου — Γιάννης Φέρτης. Μαζί τους είναι και ο νεαρός σεναριογράφος και σκηνοθέτης Κώστας Ασημακόπουλος όπως επίσης και ο παραγωγός Μπάμπης Σαρόγλου. Οι τέσσερις αυτοί λειτουργοί του ελληνικού κινηματογράφου άφιχθηκαν στην Κύπρο για να παραστούν στην προβολή της πρόσφατης ταινίας τους «Στη σκιά μιας άλλης» που θα δίνεται ταυτόχρονα σε τέσσερις κινηματογράφους — στη Λεμεσό, Λάρνακα, Βαρώδα και Μόρφου (υπάρχει μια πιθανότητα ή ταινία να λθει και στη Λευκωσία). Πιο κάτω δίνουμε συνέντευξη του συντάκτη μας κ. Π. Παιονίδη με τους Έλληνες καλλιτέχνες.

ΜΙΛΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΛΙΤΕΧΝΕΣ

Θα θέλαμε από την αρχή να διαχαρίσουμε την ταινία των τεσσάρων φιλοξενουμένων μας από τους ίδιους, το ταλέντο τους, τις δυνατότητες τους. Και τούτο γιατί — όσο και να φαίνεται παράξενο — για το ποιόν και τη στάση των ελληνικών ταινιών δεν ευθύνεται ούτε ο ήθοσιός, ούτε ακόμα κι' αυτός ο σεναριογράφος - σκηνοθέτης κι' ως ένα

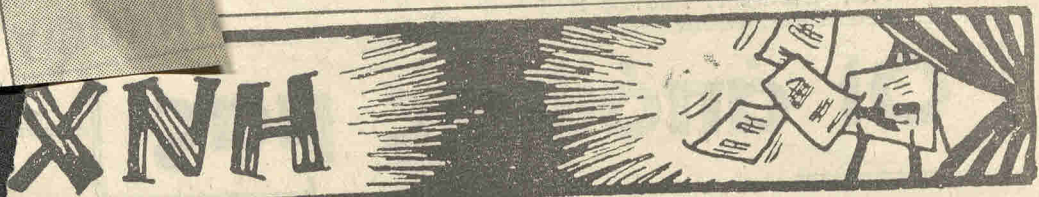
βαθμό ούτε κι' αυτός ο παραγωγός!

Στην Ελλάδα υπάρχουν και δρούν ένα σωρό αστάθμητοι παράγοντες, φαινομενικά τουλάχιστον ανεξάρτητα από τους εργαζόμενους του κινηματογράφου, παράγοντες που στριμώχνουν την ελληνική ταινία μέσα σε στενοσόκκακα, σε ανήλιαγα υπόγεια, σε τόπους όπου στην καλύτερη περίπτωση μόνο σαν μακρινός απόηχος έρχεται ή φωνή της Ελλάδας, του λαού της, του

προβληματισμού της.

Είναι η στενότητα του ελληνικού χώρου, το ότι οι ελληνικές ταινίες προορίζονται για περιορισμένο αριθμό θεατών, γονός που δεν επιτρέπει να παλάξοδα, είναι ακόμη η έλλειψη του ενδιαφέροντος του κοινού, το κακό γούστο, που επιδημιολογείται και που κρύβει ουσιαστικά ταυτόσημη με την υποκειμενικότητα μιας ταινίας

ΑΔ 1.58

ΜΙΑ ΒΑΘΥΤΕΡΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

άντικαλλιτεχνικότητα της.

Λέει ο παραγωγός κ. Σαρόγλου:

«Έγώ δεν κάνω σχολείο, αλλά εμπόριο. Στηρίζω την ύπαρξη μου σε μία ταινία, αν ζημιώσω θα τιναχτώ στον αέρα... Μια ζημιά, που είχε σε κάποια ταινία με έριξε πίσω πέντε χρόνια...»

Κι' όμως ο κ. Σαρόγλου έχει καλές προθέσεις. «Έχω μία άνοητη φιλοδοξία — λείπει — να δώσω καλή, υπερεπική ταινία. Τι να γίνει όμως;»

«Κι' εσείς κ. Ασμηκόπουλε τί λέτε;», ρωτάμε τον σεναριογράφο - σκηνοθέτη, που παρ' όλο το νεαρό της ηλικίας του — είναι μόνο 30 χρονών — έχει μία θέση στον ελληνικό κινηματογράφο. Κυρίστηκαν ήδη 28 σενάρια του και κάνει τώρα τις πρώτες του σοβαρές προσπάθειες στον τομέα της σκηνοθεσίας.

«Έγώ πιστεύω πως το μεγαλύτερο φταίξιμο για την κακοδαιμονία του ελληνικού κινηματογράφου βρίσκεται στους παραγωγούς.»

Είναι κατηγορηματικός ο κ. Ασμηκόπουλος και αναλύει τη θέση του. «Έγώ — λέει — σαν σεναριογράφος παίρνω 5—6 τοίς εκατό ποσοστά από τις ταινίες μου. Είμαι ολοπρόθυμος να πάρω μόνο 2 τοίς εκατόν φτάνει να γυρίσουν τα σενάρια μου όπως εγώ τα θέλω...»

Και μας δίνει παραδείγματα. Δεν είναι μόνο, οι οι παραγωγοί θάβζουν καλοσύνη στους σεναριογράφους. Λένε λ.χ.: «Θέλω μελό ή φουσανέλλα ή σενάριο για τον Φωτόπουλο ή το Χατζηχρήστο». Πέρα απ' αυτό υπάρχουν και οι αυθαίρετες έπεμβάσεις στα σενάρια.

Μας διηγείται μία πρόσφατη περίπτωση ενός δικού του σενάριας, που έγινε αποδοτέο, άρχισε το γύρισμα της ταινίας κι' όταν έγινε η διαφήμιση στις εφημερίδες παρουσιάστηκαν σημεία τα τέρατα, που σε τίποτα δεν έμοιαζαν με ότι είχε γράψει.

«Τό μόνο, που μου απόμνε, είπτε, ήταν να παρακαλέσω τον παραγωγό να αφαιρέσει το όνομα μου από τους δημιουργούς της ταινίας.»

Ακούει ο κ. Σαρόγλου, σε όριωμένα σημεία συμφωνά, αλλά όμως αντίθετα. «Δόστε μας σενάρια που νάναι κι' εμπορικά και καλλιτεχνικά και θά τα γυρίσουμε» — λέει. «Τέτοιο όμως πράγμα δεν υπάρχει!»

Επειτα επανέρχεται ο Γιάννης Φέρτης. «Νά σας πώ — λέει —

μα βρίσκεται και η Κύπρος, όπου πιθανό, κι' αν όλα πάνε καλά, θα βρίσκονται στις αρχές του επόμενου χρόνου.

Με ποιό ρεπερτόριο θ' αρχίσουν δεν τώ ξέρουν ακόμα. Υπάρχει τέτοια μεγάλη κρίση στον τομέα αυτό. Πάντως ψάχνουν και μελετούν. «Διαβάζουμε κι' ένα ρωσικό!» μας λέει η Καλογεροπούλου. «Μάς είναι άγνωστη ή δραματογυρία αυτών των χωρών.»

Ο Γιάννης Φέρτης δεν είναι πολύ γνωστός στο κινηματογραφικό κοινό. Δεν έχει γυρίσει ως τώρα πολλές ταινίες γιατί, όπως μας λέει, «δεν μ' άρεσει να κάνω συμβιβασμούς με τόν έαυτό μου.»

Τόν τελευταίο καιρό ο Φέρτης δούλεψε με τόν Αλεξανδράκη και ξεχώρισε σε κύριους ρόλους στην «Ιστορία» του Ίρκοϋτσκι και στό «Ένα μήνα στην έξοχη».

Ο Φέρτης, όπως και πολλοί άλλοι καλοί νέοι ήθοιοι του Έλληνικού Θεάτρου, τέλειωσε τή Σχολή του Κοίν, μαθήτευσε και για λίγο καιρό στό θέατρο τού δασκάλου, δούλεψε δέ σε συνέχεια στά «Διονύσια», στόν θίασο τής Λαμπέτη κι' ύστερα τού Χόρν.

Ο Φέρτης θυμάται με ιδιαίτερη συγκίνηση τή δουλειά του στά «Διονύσια» πλάι στην Έλένη Χατζηαργύρη, τόν Στέφανο Λιβάδο, τήν Τάνια Σαβοΐουλου, τή Χρονοπούλου κτλ.

«Είμασταν μία ομάδα από 7—8 πρόσωπα — λέει — κι' όλοι δουλεύαμε με τόν ίδιο ζήλο. Κανένας δεν φρόντιζε να προβληθεί πέρα από τούς άλλους... Σ' αυτό συνέτεινε πάρα πολύ κι' ο εξαιρετος σκηνοθέτης κ. Φαρμάκης, που θ' αναλάδει και τή σκηνοθετική δουλειά τού θεάτρου, που θά φτιάξουμε με τήν Ξένια.»

Αυτό τώ επιβεβαιώνει και η Ξένια, που προσθέτει ότι για να πάει μπροστά τώ θεατρικοί τους είναι ολοπρόθυμοι να κάνουν κι' οι δύο τους θυσίες. «Ήδη άπερίρισαν όρισμένες προτάσεις που είχαν για ταινίες, για να μπορέσουν να προετοιμαστούν καλύτερα μέσα στό καλοκαίρι.

Έδώ η κουβέντα επανέρχεται στό σημείο που άρχισε. Η κακοδαιμονία τού ελληνικού κινηματογράφου.

Τής Ξένιας τής άρέσει πολύ τώ κινηματογράφος — εδώ ίσως νάχουν και μία μικρή καλλιτεχνική διαφωνία με τόν Γιάννη, που πιστεύει περισσότερο στό θέατρο.

«Ο κινηματογράφος είναι τεράστια δύναμη. Αν ύποφέρουμε, σ' αυτό φταίνε και τά σενάρια, φταίει όμως πάνω απ' όλα

και η στενή μας αγορά... Η μόνη σωτηρία είναι να βγούν οι ταινίες μας στό εξωτερικό...»

«Και να περιοριστεί η εισαγωγή τών ξένων ταινιών στήν Ελλάδα — έπεμδάνει ο κ. Ασμηκόπουλος. Στό Μεξικό ύπάρχει λ.χ. νόμος, που άπαγορεύει σ' ένα κινηματογράφο να προβάλλει τρείς κατά συνέχεια ξένες ταινίες. Στίς τρείς τουλάχιστο η μία πρέπει νάναι μεξικανική. Τι γίνεται όμως με τήν Ελλάδα; Τους κινηματογράφους μας κατακλύζουν οι ξένες αμερικανικές ταινίες. Κανένας έλεγοσ κί' είναι στήν τεράστια πλειοψηφία τους σαβούρα!»

«Η φτώχεια μας, να τί φταίει, ή φτώχεια μας — προσθέτει επιγραμματικά ο κ. Σαρόγλου, Κι' έμεις ακόμα, που φτιάχνουμε ταινίες δεν είμαστε ειδικοί...»

«Κάτι για τήν Κύπρο;» ρωτάμε έτσι για να κλείσουμε τή συνέντευξη μας.

«Ευχόμαστε σύντομα νάχει τελειώσει ο άτέλειωτος άγώνας σας — λέει η Ξένια — και να νάναι τότε όλες αυτές οι δοκιμασίες ένα παρελθόν, που να τώ θυμάστε με περηφάνεια.»

Όραία ελπί.

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ «ΣΚΙΑ...»

Οι ίδιοι οι δημιουργοί της ταινίας «Στην σκιά μιας άλλης» μας προδιέθεσαν πώς δεν θά μας πρόσφεραν τίποτα τώ άριστοεργηματικό. «Είναι απλάς μία ταινία ευθύλλητη — μας είπε ο κ. Ασμηκόπουλος — εύπρετης και καλόγουστη.»

Κι' η δική μας εντύπωση είναι ότι στήν ταινία υπάρχουν πραγματικά αυτά τά στοιχεία.

Ο σεναριογράφος-σκηνοθέτης διηγείται μία απλή ιστοριοϋλλα χωρίς στόμφο και με κάποια προσπάθεια περιορισμού τού μελό — σ' αυτό δεν πετυχαίνει πάντα. Ο σκηνοθέτης δεν έπιζητά τά εξωτερικά έμφε, τά έπιπλαστα για να κινήσει τόν μύθο του.

Η ιστορία έχει ένα έσωτερικό εϊρμό, ψυχολογημένο και σωστό.

«Έτσι κι' οι κύριοι χαρακτήρες, κυρίως η Ξένια Καλογεροπούλου, είναι ολοκληρωμένοι.» Υστερα οι δευτερεύοντες ήρωες, που έχουν μία άδικαιολόγητη τραχύτητα.

Πολύ ώραία ή φωτογραφία, ωραίο τώ φόντο, όπου τοποθετήθηκε ή πλοκή, κάπου - κάπου όμως διακρίνεται μία προσπάθεια να δοθεί αὐτοτελία στό τοπίο.

Γενικά μία ταινία, που ξεπερνά τώ μέτριο — στά ελληνικά μέτρα.